

TEZĂ CU SUBIECT UNIC PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020 – semestrul I

Limba și literatura română

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*N-am să pot în viață să mai uit vreodată
Noaptea ceea clară, munții depărtați,
Luna grijulie ședea aplecată
Și stropea cu raze pomii-nsetoșați.*

*Nu știu nici acuma cine peste toate
Arunca luceferi, luminând în hău
Și nici dacă părul ce-ți cădea pe spate
Era părul lunii sau era al tău.*

*Cineva de taină și avut pesemne,
Văruise drumul lung și prăfuit,
Și vărsase-n ape, chipul să-și însemne,
Mii și mii de stele și argint topit.*

*Nu-ncerca o frunză vorba să și-o spună.
Muntele, cu vârful-ncăruntit de ger,
Se vedea departe, aurit de lună,
Cum ținea în creștet bolțile de cer.*

Virgil Carianopol, *Noaptea lângă Ceahlău*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate:
pesemne, -ncăruntit. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența: *chipul să-și însemne.* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvența: *Cineva de taină și avut pesemne, / Văruise drumul lung și prăfuit.* **4 puncte**
4. Transcrie, din ultima strofă, un cuvânt care conține hiat și un cuvânt care conține diftong. **4 puncte**
5. Numește rima poeziei și măsura primelor două versuri. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a poeziei *Noaptea lângă Ceahlău* de Virgil Carianopol. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Situați la intersecția căilor rutiere de legătură dintre trei provincii istorice românești, Moldova, Bucovina și Transilvania, Munții Ceahlău se evidențiază prin izolarea lor în cadrul munților înconjurători, printr-o alcătuire geologică variată și prin diversitatea covorului vegetal. Prin caracterele sale fizico-geografice și prin individualitatea sa în cadrul mediului, Ceahlăul este

cea mai interesantă zonă montană din partea centrală a Carpaților Răsăriteni. Marele lac de acumulare Izvorul Muntelui, care îmbrățișează poalele Ceahlăului la nord și răsărit, ca și tânăra stațiune turistică Durău, aflată în dezvoltare continuă, nu fac decât să întregască faima turistică a masivului.

Drumeții îndrăgostiți de frumusețile naturii, poezii și prozatorii, oamenii de știință au fost atrași în mod deosebit de Munții Ceahlău, față de ceilalți munți ai Moldovei.[...]

Natura, acest meșter care a modelat cu deosebită măiestrie chipul multor stânci din munții noștri, s-a întrecut pe sine și a creat în Ceahlău plăsmuiți fantastice care au căpătat, din gura localnicilor și a turistilor, denumiri cele mai expresive: Căciula Dorobanțului, Piatra Lăcrămată, Santinela, Pavilionul, Clăia lui Miron, Stogul lui Albu, Stânca Dochiei, Faraonul, Coloana Dorică ș.a. Pe seama lor localnicii au născocit o sumedenie de legende, unele dintre ele având la bază fapte reale. Drumeții găsesc în acești munți tot ceea ce natura poate oferi îndrăgostiților ei.[...] Ceahlăul este accesibil în orice perioadă a anului, dar este mereu altul în funcție de anotimp.

Trebuie reținut faptul că în lunile de iarnă, când la poalele masivului, în văi și depresiuni, timpul este rece și umed, deseori în zona înaltă, alpină, putem beneficia de temperaturi mai ridicate și de un cer senin, complet descoperit. Deci, o vreme nefavorabilă la poalele muntelui nu trebuie să sperie pe un adevărat drumeț. Și trebuie reținut că în Ceahlău fenomenul acesta este specific! De multe ori, vara sau toamna, o ascensiune pe Masivul Ceahlău pornită pe vreme nu tocmai favorabilă, plafonul de nori coborât inducând în eroare, se poate încheia, cu o minunată ieșire în plin soare. Iar răsăritul și apusul soarelui văzute de pe Ceahlău, care domină zarea de jur-împrejur, sunt de o măreție neasemuită, după cum adevărat este că cel mai albastru cer se poate privi numai de pe Ceahlău.

Mihai Gabriel Albota, **Munții Ceahlău**, din colecția **Monografii montane**

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - un fenomen specific munților Ceahlău;
 - două obiective turistice care asigură celebritatea zonei. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul lucrării din care este extras textul de mai sus. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Drumeții găsesc în acești munți tot ceea ce natura poate oferi îndrăgostiților ei.* **4 puncte**
- Precizează raportul sintactic care se stabilește între propozițiile din fraza următoare, indicând și modalitatea de realizare a acestui raport: *Ceahlăul este accesibil în orice perioadă a anului, dar este mereu altul în funcție de anotimp.* **4 puncte**
- Realizează expansiunea termenului subliniat în enunțul: *Pe seama lor localnicii au născocit o sumedenie de legende, unele dintre ele având la bază fapte reale.* **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută pe muntele Ceahlău. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).